

ANA-MARIA CAZACU

Franceza fără profesor

Curs practic

Cuprins

Cuvânt înainte.....	9
LEÇON 1	11
Alfabetul limbii franceze	11
Pronunția.....	11
Reguli de pronunție	17
Exercices	22
LEÇON 2	26
Grammaire	29
Genul substantivelor	29
Substantive de genul masculin în limba franceză.....	31
Substantive de genul feminin în limba franceză	32
Formarea femininului.....	33
Exercices	40
LEÇON 3	45
Qu'est-ce que c'est? Est-ce que.....?	45
Grammaire	48
Pluralul articolului nehotărât și hotărât.....	48
Exercices	50
LEÇON 4	52
C'est un ... Ce sont des	52
Grammaire	54
Numărul substantivelor.....	54
Pluralul substantivelor compuse.....	58
Exercices	59
LEÇON 5	65
Bonjour!	65
Grammaire	66
Indicativul prezent al verbului être -a fi-	66
Pronumele personal subiect	67
Indicativul prezent al verbului avoir -a avea-	68
Negația (1).....	69
Exercices	71

LEÇON 6	75
Conversation	75
Numeralul	76
Numeralul cardinal	76
Numeralul ordinal	81
Exercices	90
LEÇON 7	95
Qu'est-ce qu'on fait du matin jusqu'au soir?	95
L'Emploi du temps	98
Grammaire	101
Verbul	101
Timpurile simple	103
Timpuri compuse	104
Conjugarea verbelor	107
Exercices	109
LEÇON 8	115
Larousse fête ses 150 ans	115
Grammaire	118
Indicativul prezent	118
Negația (2)	127
Exercices	129
LEÇON 9	131
Approchez-vous, il n'y a rien à voir!	131
Grammaire	136
Pronumele ON	136
Prepoziția	137
Exercices	143
LEÇON 10	151
Harry Potter, phénomène mondial	151
Grammaire	156
Indicativ perfect compus	156
Formarea participiului trecut	158
Participii trecute ale unor verbe uzuale	159
Indicativ perfect compus: verbele auxiliare ÊTRE, AVOIR	162
Acordul participiului trecut în gen și număr	162
Exercices	169

LEÇON 11	176
Bombard	176
Grammaire	179
Indicativul imperfect	179
Adjectivul	182
Adjectivul calificativ	182
Exercices	192
LEÇON 12	197
Les Yeux	197
Grammaire	202
Indicativ perfect simplu	202
Adverbul	207
Formarea adverbelor	208
Gradele de comparație ale adverbelor	211
Exercices	213
LEÇON 13	219
Le climat, change-t-il?	219
Grammaire	222
Indicativ viitor	222
Exercices	231
LEÇON 14	238
Avez-vous un sixième sens?	238
Grammaire	242
Condiționalul prezent	242
Articolul contractat	249
Exercices	250
LEÇON 15	260
Cosette	260
Grammaire	263
Imperativul	263
Imperativul prezent al verbelor la diateza pronominală	265
Imperativul prezent al verbelor la diateza pasivă	265
Exercices	271
LEÇON 16	277
Le départ pour le lycée	277
Grammaire	279

Conjunctivul	279
<i>Conjunctivul prezent al auxiliarului avoir</i>	281
<i>Conjunctivul prezent al auxiliarului être</i>	281
Pronumele relativ	287
Exercices	292
LEÇON 17	301
L'enfant abandonné	301
Grammaire	304
Concordanța timpurilor	304
Concordanța timpurilor la indicativ	304
Concordanța timpurilor la conjunctiv	306
Propoziția subordonată	306
Pronumele personale complemente	307
Exercices	311
LEÇON 18	316
Le chômage	316
Grammaire	319
Modurile nepersonale	319
Folosirea infinitivului	320
Negația unui verb la infinitiv	324
Exercices	327
LEÇON 19	329
Plaisir de lire	329
Grammaire	331
Pronumele și adjectivele nehotărâte	331
Exclamația	335
Exercices	337
LECTURI SUPLIMENTARE	340
REZOLVAREA EXERCIȚIILOR	409
DICȚIONAR FRANCEZ-ROMÂN	419
DICȚIONAR ROMÂN-FRANCEZ	443

Alfabetul limbii franceze Pronunția.

Orice limbă se prezintă ca realitate lingvistică ce presupune două componente coexistente: cea sonoră (*codul oral*) și cea grafică (*codul scris*). Între aceste două componente poate exista un grad mai mic sau mai mare de echivalență. În limba franceză scrierea diferă de pronunție, spre deosebire de limba română unde scriem aproximativ la fel cum pronunțăm.

Pentru a clarifica problemele legate de pronunție, oferim o transcriere fonetică utilizând alfabetul fonetic internațional și respectând regulile de transcriere fonetică. Este foarte important ca studiul dumneavoastră să presupună și audiția CD-ului care însoțește acest manual.

Alfabetul limbii franceze are **26** de litere dintre care 6 sunt vocale și 20 consoane.

A	[a]	N	[ɛn]
B	[be]	O	[o]
C	[se]	P	[pe]
D	[de]	Q	[ky]
E	[ə]	R	[ɛR]
F	[ɛf]	S	[ɛs]
G	[ʒe]	T	[te]
H	[af]	U	[y]
I	[i]	V	[ve]
J	[ʒi]	W	[dublə ve]
K	[ka]	X	[ics]
L	[el]	Y	[i grɛk]
M	[ɛm]	Z	[zɛd]

Respect pentru Anumite litere prezintă variante grafice, adică sunt însoțite de accente sau alte semne diacritice:

- **é** – e cu accent ascuțit (*accent aigu*)
- **è** – e cu accent grav (*accent grave*)
- **ê** – e cu accent circumflex (*accent circonflexe*)
- **ë** – e cu tremă
- **à** – a cu accent grav
- **ï** – i cu tremă
- **ù, ü** – u cu accent grav sau cu tremă
- **ç** – c cu sedilă ([se] *sédille*)

Din exemplele de mai sus se observă că în limba franceză există trei tipuri de accente grafice:

- **Accentul ascuțit** (*l'accent aigu*) marchează în general vocala **e** închis – **é** [e].

- **Accentul grav** (*l'accent grave*) poziționat pe vocala **e** indică că timbrul acesteia este deschis – **è** [ɛ]. Acest accent apare și deasupra vocalei **a** sau **u**: **à, là, ou**. În aceste cuvinte accentul are un rol **diacritic** adică este pus pentru a se evita unele confuzii între omonime:

a = persoana a III-a singular a verbului **avoir** (a *avea*)

à = prepoziție

la = articol hotărât pentru substantivele de genul feminin, numărul singular (*la musique = muzica*)

là = adverb de loc (*acolo*)

- **Accentul circumflex** (*l'accent circonflexe*) marchează timbrul vocalelor **a, e, i, o, u**. Astfel, poziționat pe vocala **e** îi conferă acesteia un timbru deschis: fenêtre [f(ə)nɛtr] (*fereastră*). Așezat deasupra vocalelor **a** și **o** le conferă acestora un timbru închis: côte [kɔt] (*coastă*), pâle [pal] (*pal*).

Sedila (*la sédille*) este un semn ortografic așezat sub consoana **c** numai înaintea vocalelor **a, o** sau **u**. Sunetul care corespunde acestei litere este [s]:

français [frɑ̃sɛ] (*francez*), leçon [l(ə)sɔ̃] (*lecție*), reçu [ʁ(ə)sy] (*primit*)

Trema (*le tréma*) este un semn ortografic format din două puncte care marchează vocalele **e, i**, sau **u** și indică faptul că vocala respectivă se separă în momentul pronunțării de cea dinainte sau cea care urmează:

héroïne [erɔ̃in] (*eroină*), naïf, naïve [naif, naiv]

În unele nume proprii trema care apare pe vocala **e** indică că aceasta nu se citește: Madame de Staël [stal].

În afară de accentele grafice există și **accentul tonic** care marchează de fapt intensitatea mai mare cu care este rostită o silabă dintr-un cuvânt în comparație cu celelalte silabe. De aceea se mai numește și **accent de intensitate**. În limba franceză acest accent este **fix**, cade întotdeauna pe **ultima silabă**:

garçon [garsɔ̃], arriver [arive], contribution [kɔ̃tribysjɔ̃], saluer [salɥe], interprète [ɛ̃tɛrpret]

În continuare prezentăm un **tabel** al sunetelor limbii franceze transcrise în **alfabetul fonetic internațional**:

Sunetul și semnul fonetic prin care este transcris	Exemple
VOCALE (<i>les voyelles</i>)	
[a] - <i>a închis</i>	agacer [agase] <i>a agasa</i> loi [lwa] <i>lege patte</i> [pat] femme [fam] <i>femeie</i>
[ɑ] - <i>a deschis</i>	bas [ba] <i>jos</i> classe [klas] <i>clasă</i> âge [ɑʒ] <i>vârstă</i>
[y]	lune [lyn] <i>lună</i> mûr [myʀ] <i>perete</i> eu [y] (part. trecut - avoir – <i>a avea</i>)
[u]	troupe [trup] <i>trupă</i> jour [ʒur] <i>zi</i> où [u] août [u] <i>august</i> coutume [kutym] <i>obicei</i>
[e] - <i>e închis</i>	liberté [liberte] <i>libertate</i> délicat [delika] <i>delicat</i> essor [esɔʀ] <i>zbor</i> ouvrier [uvrije] <i>muncitor</i> vrai [vʀe] <i>adevărat</i>
[ɛ] - <i>e deschis</i>	mer [mɛʀ] <i>mare</i> père [pɛʀ] <i>tata</i>

[ø] <i>închis</i>	feu [fø] <i>foc</i> noeud [nø] <i>nod</i> voeu [vø] <i>jurământ</i>
[œ] <i>deschis</i>	peur [pœR] <i>frică</i> seul [sœl] <i>singur</i> oeuf [œf] <i>ou</i> oeil [œj] <i>ochi</i> soeur [sœR] <i>soră</i> cueillir [kœjiR] <i>a culege</i>
[o] - <i>o închis</i>	rose [ROZ] <i>trandafir</i> tôt [to] <i>devreme</i> saut [so] <i>salt, săritură</i> eau [o] <i>apă</i> tableau [tablo] <i>tablou</i>
[ɔ] - <i>o deschis</i>	fort [fɔR] <i>puternic</i> porte [pɔRT] <i>ușă</i> donner [dɔne] minimum [minimɔm]
[ɛ̃] - <i>e nazal închis</i>	magasin [magazɛ̃] simple [sɛ̃pl] <i>simplu</i> main [mɛ̃] <i>mână</i> faim [fɛ̃] <i>foame</i> sympa [sɛ̃pa] <i>simpatic</i> examen [ɛgzamɛ̃] teint [tɛ̃] <i>ten</i>
[œ̃] - <i>oe nazal deschis</i>	un [œ̃] <i>un</i> parfum [parfœ̃] <i>parfum</i>
[ɔ̃] - <i>o nazal</i>	bon [bɔ̃] <i>bun</i> nom [nɔ̃] <i>nume</i>
[ã] - <i>a nazal</i>	plante [plãt] <i>plantă</i> dans [dã] <i>în</i> lampe [lãp] <i>lampă</i> en [ã] paon [pã] <i>păun</i> Jean [ʒã] décembre [desãbr]

SEMIVOCALE (*les semi-voyelles*)¹

[j] <i>yod</i>	diable [djabl] <i>diavol</i> famille [famij] <i>familie</i> travail [travaj] <i>serviciu</i> yacht [ˈjɔt]
[ɥ]	nuit [nɥi] <i>noapte</i> tuer [tɥe] <i>a omori</i>
[w]	toi [twa] <i>tu</i> employer [ɑplwaje] <i>a folosi</i> douane [dwan] <i>vamă</i>

CONSOANE

[b]	obéir [ɔbeir] <i>a asculta, a se supune</i> abbé [abe] <i>abate, călugăr</i>
[d]	deux [dø] <i>doi</i> addition [adisjɔ̃] <i>adunare</i>
[f]	fer [fɛr] <i>fier</i> philosophe [filɔzɔf] affaire [afɛr]
[g]	gomme [gɔm] <i>gumă</i> secondaire [sɛgɔdɛr] aggraver [agrave] exact [ɛgzakt] guerrier [gɛrje] <i>războinic</i>
[ʒ]	jardin [ʒardɛ̃] <i>grădină</i> agenda [aʒɛ̃da] <i>agendă</i> agiter [aʒite] <i>a agita</i>

¹ Conform regulii generale, vocalele [i], [y], [u] când sunt urmate de o vocală care poartă accentul de intensitate se transformă în semivocalele sau semiconsoanele [j], [P], [w]. Acestea au caracteristicile articulatorii (de pronunție) ale vocalelor, dar nu pot constitui centrul unei silabe.

[k]	sac [sak] <i>sacoșă</i> café [kafɛ] <i>cafea</i> accord [akɔʁ] orchestre [ɔʁkɛstʁ] quatre [katʁ] <i>patru</i> sexe [sɛks] ticket [tike] kilo [kilo]
[l]	lit [li] <i>pat</i> aller [ale] <i>a se duce</i>
[m]	mot [mo] <i>cuvânt</i> commodité [kɔmɔdite]
[n]	noir [nwaʁ] <i>negru</i> année [ane] [ane] <i>an</i>
[ɲ]	ligne [liɲ] <i>rând, linie</i> signer [siɲe] <i>a semna</i>
[p]	poire [pwɑʁ] <i>pară</i> apporter [apɔʁte] <i>a aduce</i>
[ʀ]	rouge [RUʒ] <i>roșu</i> terre [tɛʀ] <i>pământ</i>
[s]	sac [sak] messe [mes] <i>slujbă</i> face [fas] <i>față</i> cinéma [sinema] <i>cinema</i> garçon [gɑʁsɔ̃] <i>băiat</i> ça [sa] <i>asta</i> scène [sen] <i>scenă</i> action [aksjɔ̃] <i>acțiune</i> six [sis] <i>șase</i>
[ʃ]	chat [ʃa] <i>pisică</i> schéma [ʃema] <i>schemă</i> sherif [ʃɛʁif]
[t]	tu [ty] attaque [atak] thé [te] <i>ceai</i> sculpté [skylte] <i>sculptat</i>

[v]	vitrine [vitrin] <i>vitrină</i> wagon [vagɔ̃]
[z]	zéro [zero] valise [valiz] exact [egzakt]

La lista consoanelor adăugăm [ŋ], sunet care există în cuvintele ce provin din alte limbi: ring [riŋ].

Litera *H* nu se citește niciodată. Putem vorbi de *h mut*: l'hippopotame [lipɔpɔtam] și *h aspirat*: le hamac [lə'amak]

Reguli de pronunție

Din punctul de vedere al pronunției, vocala *e* are mai multe valori ce se pot stabili în funcție de distincția **e accentuat** /vs/ **e neaccentuat**:

- Astfel **e accentuat** îl putem pronunța ca:

- **e deschis** – se transcrie [ɛ] și este marcat cu un accent grav [ˊ] sau cu accent circumflex [^]:

mère [mɛR]	fenêtre [f(ə)nɛtR] <i>fereastră</i>
modèle [mɔdɛl]	forêt [fɔRɛ] <i>pădure</i>
thème [tɛm] <i>temă</i>	même [mɛm] <i>chiar</i>
près [prɛ] <i>aproape</i>	tête [tɛt] <i>cap</i>

- **e închis** – se transcrie [e] și este marcat cu accent ascuțit [˘]:

égal [egal]
café [kafɛ]
pré [prɛ] *pășune*
vallée [vale]

- Pronunția lui **e neaccentuat** variază în funcție de poziția pe care o are în interiorul cuvântului. Astfel se poate pronunța ca:

- **e deschis** [ɛ], când silaba este închisă printr-o consoană:
amer [a mɛR], mer [mɛR], chaise [ʃɛZ], fer [fɛR]
sau când este urmat de două consoane: terre [tɛR], lettre [lɛtR], selle [sɛl]

Respect pentru **e închis**, [e], când se află într-o silabă finală și este urmat de o consoană: parler [parle], les [le]

Dacă această consoană este **t**, **e** se va pronunța [ɛ]:
complet [kɔ̃plɛ], valet [valɛ], parfait [parfɛ], bonnet [bɔ̃nɛ]

- **e neaccentuat** se poate pronunța [ə], un sunet intermediar între [e] și [o].

Pentru a putea rosti acest sunet care nu apare în limba română, buzele se rotunjesc ca pentru pronunția lui **o**, iar limba are o poziție similară cu cea pentru pronunția lui **e**:
secret [sɛkrɛ], premier [pʁɛmjɛ], grenier [grɛnjɛ],
appartement [apartəmɑ̃], vendredi [vɑ̃drɛdi],
calmement [kalməmɑ̃]

- același **e neaccentuat** poate fi **mut**, adică nu se pronunță în următoarele situații:
în interiorul unui cuvânt: samedi [samdi], appeler [ap(ə)le]²,
médecine [med(ə)sin]
la sfârșitul unui cuvânt: père [pɛr], équipe [ekip], balle [bal],
Sylvie [Silvi], partie [parti]

e neaccentuat poate fi instabil, în sensul că se poate pronunța sau nu. Astfel, cuvintele care conțin un **e** instabil au o dublă pronunție: petit [p(ə)ti], semaine [s(ə)mɛn]

Literei **u** îi corespunde sunetul [y], un sunet intermediar între [i] și [u]; se pronunță cu limba în poziția specifică pentru pronunția lui **i** și buzele în poziția specifică pronunției lui **u**:
une [yn], sur [syʁ], rue [ry], lune [lyn]

În unele cuvinte litera **u** se poate pronunța [ɔ̃]:
album [albɔ̃m], maximum [maksimɔ̃m]

² [(ə)] – pronunție facultativă.

Vocalele nazale nu există în limba română, de aceea pronunțarea lor constituie o dificultate reală pentru cei care studiază limba franceză. Aceste vocale, [a] deschis, [ɛ] deschis, [ɔ] deschis și [œ] se pronunță oarecum cu ajutorul sunetului [n], eliberând aerul pe nas.

• [ã] – **a nazal** este un sunet căruia îi corespund grupurile de litere următoare: *an, am, en, em*:

dans [dã], *plante* [plãt], *tambour* [tãbur], *chambre* [fãbr], *lampe* [lãp], *rentrée* [rãtre], *enfant* [ãfã], *temps* [tã], *septembre* [septãbr]

ASCULTĂ ȘI REPETĂ

[a]	[ã]
bas	banc
las	lent
pas	pan

• [õ] **o nazal** este redat prin grupurile de litere *on* și *om*:

bon [bõ], *crayon* [krejõ], *maison* [mezõ], *mon* [mõ], *ton* [tõ], *son* [sõ], *compas* [kõpa], *nombre* [nõbr], *nom* [nõ], *comptine* [kõtîn]

ASCULTĂ ȘI REPETĂ

[o]	[õ]
beau	bon
mot	mon
saut	son

• [ɛ̃] **e nazal** se pronunță când întâlnim următoarele grupuri de litere: *in, im, ain, aim, en, ein, yn, ym*:

magasin [magazɛ̃], *fin* [fɛ̃], *simple* [sɛ̃pl], *bain* [bɛ̃], *certain* [sɛrtɛ̃], *mien* [mjɛ̃], *examen* [ɛgzamɛ̃], *faim* [fɛ̃], *teint* [tɛ̃], *plein* [plɛ̃], *sympathie* [sɛpati], *synthétique* [sɛtetik], *syntaxe* [sɛtaks]

În cazul grupurilor de litere *emm, enn, inn, imm* fenomenul de nazalizare nu se mai produce datorită dublării consoanei:
ils viennent [ilvien], *innommé* [i(n)nɔme]